باسمه تعالی

اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجان شرقی
آزمون شبیه ساز نهایی

سؤالات امتحان درس:	رشته :	ساعت شروع :	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
نام ونام خانوادگی : شماره داوطلبی :		تاریخ امتحان : نام آموزشگاه:	ناحیه /منطقه :

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
	الف) تاریخ ادبیات (۲ نمره)	
۱	حد واسط سبک هندی و سبک بیداری، کدام سبک است؟	۰/۲۵
۲	موضوع کلی «سووشون» چیست؟	۰/۲۵
۳	در جدول زیر، هر یک از شخصیّت های ستون «ب» را به یکی از موارد مربوط در ستون «الف» وصل کنید. (در ستون «ب»، یک مورد اضافه است.)	۰/۷۵

ستون «الف»	ستون «ب»
۱- با زبان حماسی و در سبک خراسانی شعر می سرود. وی علاوه بر تحقیق و تدریس در دانشگاه، در حوزهٔ سیاست و روزنامه نویسی نیز فعالیت داشت.	الف) ادیب الممالک فراهانی
۲- فعالیت اصلی اش روزنامه نگاری بود و سردبیری روزنامهٔ مجلس را بر عهده داشت.	ب) ملک الشعرای بهار
۳- اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامهٔ فارسی پرداخت.	ج) میرزا حسن خان بدیع
	د) میرزا آقا تبریزی

۴	واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) صبای کاشانی پرچمدار بازگشت ادبی است. از آثار او می‌توان به (منشأت ـ خداوندنامه) اشاره کرد. ب) نثرفارسی تحت تأثیرآثاری که در دورهٔ بیداری از زبان‌های اروپایی ترجمه می‌شد، به (تکلّف-سادگی) گرایید.	۰/۵
۵	جریان نوگرایی شعری نیما با سرایش ققنوس در سال ..... تثبیت شد.	۰/۲۵
۶	**ب) سبک شناسی (۲ نمره)** کدام یک از موارد زیر، از دلایل کم توجهی شاعران عصر بیداری، به کاربرد جمله ها و ترکیب های زبانی نیست؟ الف) اغلب شاعران صرفاً به قالب گرایش داشتند. ☐ ب) برخی شاعران تسلط کافی برای ادبیات کهن نداشتند. ☐	۰/۲۵
۷	درستی و نادرستی موارد زیر را مشخّص کنید. الف) یکی از ضعف های تکنیکی در اغلب داستان های دوران مشروطه، حضور راوی سوم شخص در بعضی صحنه های داستان و سخن گفتن او با خواننده است. درست ☐ نادرست ☐ ب) در عصر مشروطه نگرش شاعران و نویسندگان نسبت به جهان بیرون تغییر یافت و از جزئی نگری به کلی نگری تغییر کرد. درست ☐ نادرست ☐ ج) بسیاری از نثرهای دورهٔ بیداری به ویژه نثر داستانی به موضوع تنفّر از خرافات می پردازد. درست ☐ نادرست ☐	۰/۷۵
۸	ویژگی های زبانی، ادبی و فکری شعر زیر را بنویسید. (از هر کدام فقط یک مورد) «پیش از تو آب معنی دریا شدن نداشت شب مانده بود و جرئت فردا شدن نداشت بسیار بود رود در آن برزخ کبود امّا دریغ، زهرهٔ دریا شدن نداشت»	۰/۷۵

ادامه سؤالات در صفحهٔ دوم

باسمه تعالی

اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجان شرقی آزمون شبیه ساز نهایی			
سؤالات امتحان درس:	رشته :	ساعت شروع :	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
نام ونام خانوادگی : شماره داوطلبی :		تاریخ امتحان : نام آموزشگاه:	ناحیه /منطقه :

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۹	کدام یک از موارد زیر، از عوامل «کم توجهی» کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی در شعر دورهٔ بیداری» نیست؟ الف) اغلب شاعران صرفاً به شکل و ظاهر، گرایش داشتند. ب) برخی شاعران تسلط کافی برای ادبیات کهن نداشتند. ج) شاعران برای آگاه‌سازی مردم و انتشار آثار در روزنامه‌ها ناگزیر بودند، به شتاب شعر بسرایند	۰/۲۵
۱۰	**پ)موسیقی شعر (۶ نمره)** وزن کدام یک از دو بیت زیر، «همسان دو لختی» است؟ مشخّص کنید. الف) آب زنید راه را هین که نگار می رسد مژده دهید باغ را بوی بهار می رسد □ ب) دلم ســـر به هامـــون رها می پسندد ســرم بالش از صخره ها می پسندد □	۰/۵
۱۱	برای هر یک از ابیات زیر، یکی از وزن‌های داخل کمانک را انتخاب کنید. (ناهمسان ـ همسان یک پایه‌ای ـ همسان دولختی) الف) بی‌تو درکلبه گدایی خویش رنج‌هایی کشیده‌ام که مپرس ب) گفتی به غمم بنشین یا از سر جان برخیز فرمان برمت جانا، بنشینم و برخیزم ج) نسیم صبح را گفتم که با او جانبی داری کز آن جانب که او باشد، صبا عنبرفشان آید	۰/۷۵
۱۲	برای بیت زیر کدام وزن ترجیح دارد؟ چرا؟ «همّت طلب از باطن پیران سحر خیز زیرا که یکی را ز دو عالم طلبیدند» الف) مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستف ب) مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن	۰/۵
۱۳	در بیت «در دام فتاده آهویی چند محکم شده دست و پای در بند»: الف) چرا مصوّت بلند / و / در کلمهٔ «آهو» کوتاه تلفظ شده است؟ ب) شاعر در واژهٔ «آهو» از کدام اختیار شاعری داخل کمانک مقابل، استفاده کرده است؟ (وزنی ـ زبانی) ج) چند هجای کشیده (بدون توجه به اختیارات شاعری) در بیت وجود دارد؟	۱
۱۴	تقطیع نمونهٔ زیر، به صورتی که بین کمانک تقطیع شده است، با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد؟ نوع آن را بنویسید. درخت دوستی: (U- - -U -)	۰/۵
۱۵	شاعر در مصراع «به نام خداوند جان و خرد»، در کدام «هجا» از اختیارات زبانی بهره برده است؟ ۱- هجای اول ۲- هجای سوم ۳- هجای پنجم ۴- هجای هفتم	۰/۲۵
۱۶	در بیت زیر، اختیارات وزنی را بیابید و نوع آن را بنویسید. «یاد باد آن که ز ما وقت سفر یاد نکرد به وداعی دل غمدیدهٔ ما شاد نکرد»	۱
	ادامه سؤالات در صفحهٔ سوم	

باسمه تعالی

اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجان شرقی آزمون شبیه ساز نهایی			
سؤالات امتحان درس:	رشته :	ساعت شروع :	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
نام ونام خانوادگی : شماره داوطلبی :		تاریخ امتحان : نام آموزشگاه:	ناحیه /منطقه :

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱۷	کلمات «که» (U) و «کشت» (=- U) در کجای مصراع با کلمهٔ «کش» (-) برابر است؟ این اختیار از کدام نوع است؟	۰/۵
۱۸	پس از تعیین وزن بیت زیر، نام بحر آن را بنویسید. « چون می روی بی من مرو، ای جان جان بی تن مرو وز چشم من بیرون مشو، ای شعلهٔ تابان من »	۱
۱۹	**ت)زیباشناسی (۶ نمره)** برای هر یک از ابیات زیر، آرایهٔ مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) چون جواب احمق آمد خامشی این درازی در سخن چون می‌کشی (تلمیح ـ حسن تعلیل) ب) من مسلمانم / قبله‌ام یک گل سرخ / جانمازم چشمه، مهرم نور / دشت سجادهٔ من (متناقض نما ـ مراعات نظیر)	۰/۵
۲۰	در بیت زیر، آرایهٔ «تلمیح» را مشخّص کنید و در مورد آن توضیح دهید. «گفت آن یار کز او گشت سرِ دار بلند جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد»	۰/۵
۲۱	با توجه به ابیات: ۱-از صدای سخن عشق ندیدم خوشتر/ یادگاری که در این گنبد دوار بماند ۲-دل چو غافل شد ز حق ، فرمان پذیر تن بود / می برد هر جا که خواهد اسب خواب آلوده را الف)در کدام بیت آرایهٔ اسلوب معادله وجود دارد ؟ ب)چگونه به وجود این آرایه در بیت پی برده اید؟(ذکر یک دلیل کافی است	۰/۵
۲۲	جدول زیر را با توجه به آرایهٔ «لف و نشر» و «نوع» آن در بیت داده شده، کامل کنید. الف)اگر ز خلـق ملامت و گر ز کرده نـدامت کشیدم، از تو کشیدم، شنیدم، از تو شنیدم» لف۱ | لف۲ | نشر۱ | نشر۲ | نوع | | | | |	۱/۲۵
۲۳	آرایهٔ « متناقض نما، را دربیت زیر بیابید و بنویسید. «چیست این سقف بلند سادهٔ بسیار نقش هیچ دانا زین معمّا در جهان آگاه نیست »	۰/۲۵
۲۴	در ابیات زیر، آرایه های «ایهام» و «ایهام تناسب» را مشخّص کنید و معنای مختلف واژه هایی که این آرایه ها را به وجود آورده است، بنویسید «بگفتا عشق شیرین بر تو چون است بگفت از جان شیرینم فزون است گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد اکسیر عشق در مسم افتاد و زر شدم»	۱/۵
۲۵	در بیت زیر، آرایهٔ حس آمیزی را بیابید و مشخّص کنید که از آمیختن کدام حس ها، آرایهٔ حس آمیزی ایجاد شده است؟ «از این شعر تر شیرین ز شاهنشه عجب دارم که سر تا پای حافظ را چرا در زر نمی گیرد؟»	۱

ادامه سؤالات در صفحهٔ چهارم

باسمه تعالی

اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجان شرقی آزمون شبیه ساز نهایی			
سؤالات امتحان درس:	رشته :	ساعت شروع :	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
نام ونام خانوادگی : شماره داوطلبی :		تاریخ امتحان : نام آموزشگاه:	ناحیه /منطقه :

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۲۶	شاعر، در بیتِ « به سرو گفت کسی میوه‌ای نمی‌آری؟ / جواب داد که آزادگان تهی دست‌اند»**برای چه چیزی حسن تعلیل آورده است؟** توضیح دهید.	۰/۵
۲۷	**ث)نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)** شعر زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید «از مُلکِ ادب حکم گـزاران همه رفتند شـو بار سفـر بنـد که یاران همه رفتند آن گَرد شتابنده که در دامن صحراست گوید چه نشینی که سـواران همه رفتند» الف) از ویژگی های زبانی این شعر، دو مورد بنویسید. ب) دو مورد از آرایه های بدیع معنوی شعر را بیابید و بنویسید. ج)یک ویژگی فکری این سروده را بنویسید.	۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵
۲۸	با توجه به ابیات زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. به کردار افسانه از هر کسی شنیدم همی داستانت بسی به تنها یکی گور بریان کنی هوا را به شمشیر گریان کنی برهنه چو تیغ تو بیند عقاب نیارد به نخجیر کردن شتاب نشان کمند تو دارد هژبر ز بیم سنان تو خون بارد ابر الف) شاعر در بیان کدام یک از ویژگی‌های رستم زیاده‌روی کرده است؟(ذکر ۲ مورد) ب) با توجّه به این توصیف، مناسب‌ترین آرایه برای تصویرآفرینی در حماسه ..... است.	۰/۷۵
۲۹	متن زیر از کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» را در دو سطح «زبانی و فکری» تحلیل کنید.(هر سطح یک مورد) «در مجاری سنهٔ ۱۳۶۵ بسیاری از امور و وقایع را که دلالت دارد بر بیداری ایرانیان و قدم گذاردن آنها به راه تمدن و مسبّب آن را جز مرحوم میرزاتقی خان امیر نظام احدی را سراغ نداریم؛ چه آن بزرگ مرد از یکّه اشخاصی بود که به قابلیت خود بدون اسباب و مساعدت خارجی از پستی به بلندی رسید. یعنی پسر آشپز قائم مقام بود و در اثنای کار خود را دارای رتبه و صدارات نمود و کارهای انتظام قشون و اصلاح کار دفتر و مالیه به دست وی صورت می گرفت.»	۱
۳۰	متن زیر از «علی‌اکبر دهخدا» است، دو ویژگی «زبانی» آن را بیان کنید. «ننه، هان! این زمین روی چیه؟ روی شاخ گاو، گاو روی چیه؟ روی ماهی، ماهی روی چیه؟ روی آب، آب روی چیه؟ وای وای! الهی روده‌ات ببره، چقدر حرف می‌زنی؟! حوصلم سر رفت! آفتابه لگن شش دست، شام و ناهار هیچی! گفت نخور، عسل و خربزه با هم نمی‌سازند.»	۱
	موفق و سرافراز باشید. مرادیان عضو گروه ادبیات فارسی استان آذربایجان شرقی	جمع بارم: ۲۰